
[2021-48-RE](#)

Causa 2021-48-RE

(Llinàs Valls i Llinàs Sastre c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 310-2021. Recurs d'empara

Sentència del 12 d'octubre del 2021

BOPA núm. 109, del 20 d'octubre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 7 de juny del 2021, per la representació processal dels Srs. Miguel Ángel Llinàs Valls i Gerardo i Antonio Llinàs Sastre, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia que derivaria en una vulneració del dret a un procés degut de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari la vulneració del dret esmentat, així com el dret dels recurrents a ser indemnitzats pels perjudicis soferts. Així mateix, sol·licita que s'insti a la Batllia per tal que adopti les mesures necessàries per fer cessar aquesta vulneració, i més concretament, que procedeixi, en els millors terminis, a la resolució de les diverses peticions successivament i reiteradament formulades pels recurrents consistents, entre d'altres, en la declaració de la prescripció del delictes, en l'aixecament de les mesures cautelars, en l'anul·lació de diverses diligències i en l'arxivament de les actuacions;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 14 de juliol del 2021 que va admetre a tràmit, sense efectes suspensius, aquesta causa;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 2 de setembre del 2021, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'unes diligències prèvies incoades per a la investigació d'un presumpte delictes de blanqueig de diners, el 15 d'octubre del 2018, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual ampliava aquesta incoació, com a presumptes autors, als Srs. Miguel Ángel Llinàs Valls, Margarita Sastre Rigo, i Gerardo i Antonio Llinàs Sastre, i acordava l'embargament cautelar dels seus béns, requerint diversa informació als notaris i a diverses entitats financeres no bancàries.

1.2. El 9 de novembre del 2018, la representació processal dels recurrents va presentar un escrit en què posava en relleu la prescripció dels fets i demanava que es deixessin sense efecte totes les mesures ordenades i que s'arxivessin immediatament les actuacions.

1.3. El 10 de maig del 2019, la representació processal dels recurrents va presentar un escrit en què, entre altres punts, insistia en la prescripció dels fets investigats, invocava l'autoritat de la cosa jutjada, a la vista del resultat del procediment tramitat a Espanya pels mateixos fets, i destacava la trajectòria professional del Sr. Miguel Ángel Llinàs Valls que justificava la procedència legítima de les quantitats intervingudes pels tribunals andorrans.

1.4. El 13 de maig del 2019, els recurrents van prestar declaració davant la Batllia i la seva representació processal va reiterar les peticions anteriorment esmentades.

1.5. El 26 d'octubre del 2020, la representació processal dels recurrents va presentar un escrit en què reiterava i insistia en les mateixes peticions.

1.6. El 29 de març del 2021, la representació processal dels recurrents va presentar un escrit en què denunciava la dilació en la resposta de la Batllia, posant en relleu el notable perjudici econòmic que s'estava generant i anunciant la interposició d'un recurs d'empara.

1.7. El 7 de juny del 2021, la representació processal dels Srs. Miguel Ángel Llinàs Valls, Gerardo Llinàs Sastre i Antonio Llinàs Sastre va interposar un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia que derivaria en una vulneració del dret a un procés degut de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació dels recurrents

- Aquesta part al·lega que transcorreguts més de 2 anys i mig d'ençà la seva petició inicial, no ha obtingut cap resposta de la Batllia respecte de les seves pretensions (entre d'altres, declaració de la prescripció dels fets, de la cosa jutjada en aplicació del principi *non bis in idem*, aixecament dels embargaments, i arxivament de les actuacions), circumstància que està causant un notable perjudici econòmic, derivat de la impossibilitat de disposar de la quantitat bloquejada i que vulnera el seu dret

a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

- Cita nombrosa jurisprudència del Tribunal Constitucional en la matèria i com a més recents les sentències del 18 de gener del 2021, recaiguda en el marc de la causa 2020-77-RE, i del 17 de febrer del mateix any, recaiguda en el marc de la causa 2020-74-RE, en què s'exposen els paràmetres que s'han de tenir en compte per valorar una dilació indeguda, i que recullen situacions equiparables a aquella denunciada per aquesta part.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, així com el seu dret a ser indemnitzats pels perjudicis soferts. També sol·licita que s'insti a la Batllia per tal que adopti les mesures necessàries per fer cessar aquesta vulneració, i més concretament, que procedeixi en els millors terminis a la resolució de les diverses peticions successivament i reiteradament formulades pels recurrents consistents, entre d'altres, en la declaració de la prescripció del delictes, en l'aixecament de les mesures cautelars, en l'anul·lació de diverses diligències, i, en l'arxivament de les actuacions.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal considera que tot i que s'han efectuat diligències importants en aquesta causa i que la situació de pandèmia global ha comportat un impacte inevitable en totes les activitats professionals, la durada de 2 anys i mig transcorreguda entre la data de la presentació de la demanda inicial dels recurrents i la seva resolució no es pot considerar un termini de durada raonable.

- Així doncs, el Ministeri Fiscal no s'oposa a l'estimació d'aquest recurs d'empara per la vulneració del dret a un judici de durada raonable.

- No obstant això, manifesta que aquesta estimació no ha de comportar automàticament l'aixecament de les mesures cautelars de caràcter real travades, ja que aquesta pretensió va ser desestimada per la jurisdicció ordinària.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El dret a un procés de durada raonable és una garantia fonamental del dret a un procés degut que deriva de l'article 10 de la Constitució.

3.2. Els criteris que permeten determinar l'existència o no d'una dilació indeguda en el marc d'un procediment judicial que es desenvolupa davant les jurisdiccions ordinàries són: la complexitat de l'assumpte, i com a corol·lari d'aquest punt la naturalesa de la causa i la durada mitjana del desenvolupament del procediment en afers similars, l'actitud dels tribunals i la de les parts.

3.3. Aquests criteris han estat recordats en nombroses ocasions per aquest Tribunal (veg. per ex. la sentència del 14 de març del 2001, recaiguda en la causa 2000-17-RE, del 10 d'octubre del 2016, recaiguda en la causa 2016-8-RE, de l'11 de juliol del 2019, recaiguda en la causa 2019-21-RE, del 17 de febrer del 2020, recaiguda en la causa 2019-70-RE, del 19 de maig de 2020, recaiguda en la causa 2020-34-RE, o més recentment, les sentències del 17 de febrer del 2021, recaigudes en les causes 2020-74-RE, 2020-80-RE i 2020-81-RE, i del 15 de març del 2021, recaiguda en la causa

2020-87-RE); criteris que, d'altra banda, són coincidents amb aquells exposats pel Tribunal Europeu dels Drets Humans.

3.4. D'aquesta causa es desprèn que el 9 de novembre del 2018 els recurrents van presentar davant la Batllia un escrit en què posaven en relleu la prescripció dels fets i demanaven que es deixessin sense efecte totes les mesures ordenades i que s'arxivessin immediatament les actuacions; que el 10 de maig del 2019 van presentar un altre escrit en què, entre d'altres, aportaven documentació diversa justificant les seves pretensions, les quals van ser reiterades de manera regular davant la Batllia; escrits que no van obtenir resposta fins al 6 de juliol del 2021, mitjançant un aute desestimatori.

3.5. L'absència d'activitat no pot ser, per tant, imputada al comportament de la part recurrent que va demanar en reiterades ocasions a la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia que es pronunciés respecte de les seves pretensions.

3.6. L'objecte del contenciós -un presumpte delictes de blanqueig de diners o valors- no és d'una complexitat que justifiqui una absència d'activitat judicial durant un període de 2 anys i mig.

3.7. Les al·legacions del Ministeri Fiscal van en aquest mateix sentit i consideren que els criteris establerts per la jurisprudència del Tribunal Constitucional per valorar el caràcter excessiu del termini del procés estan en aquest cas reunits.

3.8. Per consegüent, el Tribunal Constitucional atorga l'empara sol·licitada i declara únicament que els recurrents tenen dret a ser indemnitzats per la dilació soferta, ja que de les actuacions es desprèn que en l'actualitat ja han obtingut la resposta sol·licitada, tant en primera instància (aute del 6 de juliol del 2021, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia), com en segona instància (aute del 18 d'agost del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar el recurs d'empara interposat per la representació processal dels Srs. Miguel Ángel Llinàs Valls i Gerardo i Antonio Llinàs Sastre contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia.

2. Declarar que s'ha vulnerat el seu dret fonamental a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

3. Declarar que la part recurrent té dret a ser indemnitzada pels perjudicis soferts.

4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Magistrat

Dominique Rousseau